

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyilvántartás 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Városi közgyűlés.

Városi törvényhatóságunk f. havi közgyűlését febr. 10-én, hétfőn, tartotta meg a városháza nagytanács-termében dr. Falussy Árpád főispán elnökletével. A város-atyák igen szép számban gyűltek össze. A közgyűlési tárgysorozatnak volt két fontos s vonzó erővel bíró pontja: a múlt közgyűlésről elmaradt községi birói állás betöltése és a szinügyi bizottságnak Krémer Sándor szinigazgatóval kötött színházi bérlet jóváhagyása. Az utóbbi ügy széles medrű vitát is provokált.

Részletes tudósításunk a következő:

1. Elnöklő főispán 3 óra 10 perczkor megnyitja a közgyűlést. Megválasztják a hitelesítő bizottságot és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésének ideje e hó 14. napjának d. u. 3 órájára tűzött ki.

2. A polgármester havi jelentéséből a következőket emeljük ki. Az ügyek intézése a rendes módon folynak, semmi akadály nem zavarja a hivatalos ügymenetet. Küldöttség járt a kultuszminiszteriumban és ugyanakkora földmivelésügyi miniszteriumban is. Az előbbi helyen a létesítendő áll. polg. iskola, az utóbbi helyen az avasi erdők érté-

kesítése tárgyában. Mindkét helyen a küldöttség szives fogadtatásban részesült és az ügyek kedvező elintézése biztosítva van. Megemlékezik még a jelentés dr. Mezőssy Béla földm. államtitkárnak Szatmáron tett látogatásáról is. A polgármesteri havi jelentést vita nélkül tudomásul vették.

3. Következett ezután a közs. birói állás betöltése. A megüresedett állásra négyen pályáztak: Nagy Vincze, Papp Ottó, Székely Endre, Bányai Endre, kik közül Székely Endre időközben visszalépett. A kandidáló bizottság a pályázókat a következő sorrendben jelölte: I. helyen Nagy Vinczét, II. helyen Papp Ottót, III. helyen Bányai Endrét. A szavazatszedő bizottság elnöke Pethő György lett, jegyzője dr. Pirkler Ernő, Beadatott összesen 80 szavazat, melyből Papp Ottó 53, Nagy Vincze 27 szavazatot kapott s így Papp Ottót a főispán megválasztott közs. birónak jelentette ki.

4. Ferencz Gusztáv tanácsjegyző felvasta a szinügyi bizottság jelentését a mostani szinigazgatóval megkötött színházi bérlet szerződés tárgyában s kéri annak elfogadását. Ez ügy nagy vita tárgya volt. Heinrich Viktor, dr. Feisz Sándor, dr. Kelemen Samu orszgy. képviselő, Csomay Imre a szerződés visszautasítása mellett érvelt s mindannyian a Krémer Sándor működésével illetve társulatával s igazgatásával nem lévén megelégedve Krémert mellőzni kérik,

míg Pethő György, dr. Vajay polgármester, dr. Keresztseghy Lajos a szinügyi bizottság szerződés-kötésének tudomás vételét kérik. A főispán a vitát berekeszti és Heinrich Viktor benyújtott névszerinti szavazást kérő indítványára elrendeli a szavazást. Az első szavazást a főispán szabálytalanságánál fogva megsemmisítette. A második szavazás eredménye az lett, hogy a közgyűlés 38 szavazattal 36 ellenében nem vette tudomásul a szinügyi bizottság szerződés-kötését, hanem utasította más szerződés-kötésre s arról a jövő közgyűlésen leendő jelentéstételre. Egy pár inkább tudomás vételt igénylő tárgy tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

M.

Népszövetség Szatmáron. A Kath. Népszövetség eszméje városunkban is megfogant és előreláthatólag igen hálás talajra fog találni. A múlt vasárnap e tárgyban szűkebb körű bizalmas értekezlet volt, ahol megbeszéltek a szervezkedés módjait, megállapították a teendőket, melyek segítségével Szatmár egész kath. társadalma bevonható legyen a szövetségbe. Az alakuló közgyűlés valószínűleg már a jövő hónapban megtartható lesz. Kívánatos, hogy felkarolja városunk egész kath. társadalma, s példát adjon a vidéknek a kath. öntudat ébresztésére és az összetartozandóság ápolására. Mint mai számunk más helyein olvasható, már a vidéken is folyik egyes községekben a szervezkedés munkája.

A hópehely meséje.

Regényes, bus történet ez,
Mondhatnám azt is: nekrológ,
Ha nem félnék, hogy ilyen ezimen
Nem kapok hozzá olvasót.
A ezim mellékes, fő a tény,
Hogy megtörtént ez esemény.

Magasban élt a hópehely,
A felhő és fagy gyermeke,
Oly fiatal, hisz' gyermekálma
Két napra csak ha terjede;
Zene, dal, érzés s mind mi szép
Tölté be már is jég szívét.

Tudós tanárok oldalán
Korán végzé el odaát
Ködös felhőhazájában
A magasabb iskolát.

Meg is látszott, mert kis feje
Sok tudománnyal volt tele.

A tudományszomj az a szörny,
Mely mindig többet követel;
Ha megkapott, el nem bocsát,
Példa rá a hópehely,
Ki jární-kelni vágyott hát,
Mint megszerzé a diplomát.

S mert olvasta, mit Reviezky mond:
„Az élet csakis hangulat!” . . .
Hangot, színt és fényt találni,
Érzé, hogy legszebb feladat;
S mint művészetért lángoló,
Raboddá lett, Secessió!

Esetre vetni, mit csak nyujt
A szem, a szív, a sejtelem;
Csodás benyomást keresni,
Minőt csak képzelet terem,

Inni, mit nyujt örömkhely —
Ezekre vágy a hópehely.

Száll és száll a tiszta légben,
Derült kedéllyel és bohón,
Fürödve a napsugárban
S kacagva vigan szélapón,
Ki morogva, zugva-bugva
Röpíti őt a magasba.

S a benyomások? . . . Semmi új! . . .
Végül sem az, amit keres,
Csupa egyforma ismerőssel
Találkozni sem érdekes!
Ne is csodáljuk biz' nagyon,
Ha ásitni készíti unalom.

Czirógatja hát szélapót:
„Vigy' másfelé jó bácsikám!
Más környezetbe, hol üdit
Az ujság ingere talán;

CSAPÓ LAJOS **ELSŐRANGU PAPI- ÉS POLGÁRI SZABÓ**
SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czímádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartosságáért.
Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabómester.

A mult évi máramarosi botrányhoz.

Ajánlva a „Máramaros“ ezimű hirlap t. olvasóinak

— Irta: **Arakszyn.** —

(Folytatás.)

VI.

Dr. Pap Tibor saját beismerése szerint nem ismerte a „Syllabus“ — és tanulmányt irt róla. Persze meg is járta. Megérdemelte. Nem tudta, hogy mi van a „Syllabusban“ s cikksorozatának befejezése után meg kellett tudnia, hogy fejtegetései tárgytalanok.

S ha nem ismerte a „Syllabus“, nem esoda, ha azt az ő mivoltában alaposan félre is ismerte.

Ő azt gondolta s olvasóinak a maga ez irányu tudatlanságában úgy is adta elő, hogy ez a X. Pius „Syllabusa“ a kétségbeesett védekezés ténye az egyház részéről azon bajok között, melyeket ennek a tudományok haladása okoz és támadás egyszerűsmind hadüzenet a tudományok ellen, „merek állásfoglalás a modern tudományossággal szemközt“, „harezi riadó“ az új tudomány, a szociológia tanításai ellen, „taktikai mestermű“, melyben „ügyes számítás rejlik“ s még azt is mondja, hogy „ezt a a modern felvilágosodást nagyon veszedelmesnek tarthatja a curia, hogy ilyen ritkán használt, erős fegyver alkalmazásához volt kénytelen folyamodni, minő a Syllabus.“ „Va banque!“ adja gunyosan szájába az egyháznak s erről roppant bölesen azt mondja, hogy a Syllabus-szal „kijátszotta legerősebb ütőkártyáját.“ A Syllabusról való ugyanczen, tótágast álló felfogás jut kifejezésre a cikksorozat egy más részében: „Ha már most mindezeket figyelemre méltatjuk — ugymond a cikkíró — be kell látnia a tudomány és felvilágosodás minden igaz barátjának, hogy a Syllabussal szemben nem elég passive viselkedni, de annak erejével számolva, védeni is kell ellene a tudományt és haladást, nehogy a mulasztásért minket terheljen a fe-

lelősség az utókor előtt.“ Na de így félreismerni valamit! De így megijedni! Ha tudná dr. Pap Tibor ur, hogy mi volt ez a „Syllabus?“

Az egyház nem szokott trükköket csinálni.

Nem más ez a „Syllabus“, mint egyszerű oktatás, utasítás, instructio a theologusok részére. Egyszerű és nyugodt, de határozott. Dr. Pap Tibor ur — úgy látszik — azt képzelte róla, hogy az valami mesterkélten összeállított összefoglalata a szellemi harcra indulás fegyvereinek. Pedig az lapidáris felsorolása a theologiai szakírók részére néhány téves nézetnek, a szerint, amint annak felémítését a szükséglet, az alkalom kívánta.

Ha nem hirlapi cikkben szólnánk az olvasóhoz, hanem pl. könyvben, szívesen megismertetnék e „Syllabussal“ az olvasót, mert hiszen az egyház nem szeret semmit sem titkolni, sőt éppen ellenkezőleg, azt óhajtja, vajha az egész világ mentől jobban ismerné őt és tanításait s azt tartja, mit kifejezve találunk egyházi íróinknál, hogy az egyház nem ismer magára nézve más veszedelmet, csak azt az egyet, ha őt nem ismerik.

Hogy mégis némi fogalmat alkothasson magának a nagyközönség arról, hogy körülbelül milyenszerűek lehetnek azok a syllabusbeli pontocskák, a 65 pont közül egy párt bemutatunk. Tévesek:

6. A hitigazságok meghatározásában a tanuló és a tanító Egyháznak közreműködése olyanszerű, hogy a tanító Egyháznak nincs más feladata, mint csak a tanuló Egyháznak általános vélekedését megállapítani.

9. Igen nagy egyszerűséget vagy tudatlanságot tanusítanak, akik hiszik, hogy Isten a Szentírásnak valósággal szerzője.

14. Az Evangelisták több elbeszélésben nem annyira azt adták elő, ami igaz, mint inkább a mit, még ha hamis is, az olvasókra nézve hasznosnak vélték.

24. Nem lehet kárhóztatni azt a szentírás-értelmező tudóst, aki olyanokat állít,

mikből az következik, hogy egy dogma történetileg téves vagy kétséges, csak magát a dogmát ne tagadja.

26. A hitigazságok esakis gyakorlati jelentőség szerint fogadandók el, azaz mint a eselekvés irányítja, nem pedig mint a hívésnek zsinórmértéke.

35. Krisztus nem mindenkor birt megváltói méltóságának öntudatával.

47. Az Urnak eme szavai: „Vegyétek a Szentlelket; akiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsátatnak nekik és a kiknek megtartjátok, megtartatnak“, (Ján. XX. 22., 23.) semmikép sem vonatkoznak a penitencziatartás szentségére, bármit állítottak is a tridentin zsinat atyái.

49. Mikor a keresztény urvacora lassankint szertartási ténykedés jellegét öltötte magára, azok a kik az urvacoránál az intézkedést gyakorolták, papi minőségre tettek szert.

55. Simon Péter még csak nem is sejtette, hogy Krisztustól reá van bizva az Egyházban az elsőség.

56. A római Egyház nem az isteni gondviselés intézkedéséből, hanem pusztán politikai viszonyokból eredőleg lön az összes Egyházak fejvé.

57. Az Egyház a természettani és theologiai tudományok haladásának ellensége.

(Ezek a tételek tehát mind hamisak.)

Ime a „harezi riadó!“ Ez érdemelte hát azt a sok gyűlölködő kifakadást? s ez okozta azt a nagy ijedtséget?

Hát még ha tudomással birna a tudós cikkíró ur X. Pius Ó Szentségének „Pasceudi“ kezdetű és nevezetű enciklikájáról, melyet a mult évi szeptember 8-án adott ki a modernistáknak nevezett tévtanítók tanai ellen. Ha a jogakadémiai tanár ur esetleg karlsbadi időzésén kívül máskor is szokott volna protestáns német folyóiratokat forgatni kezei között s tudomást szerezne a „Pasceudi“-ről, akkor mit szólna? Minthogy a „Pasceudi“ után mégis több joggal tehetné, amit a „Syllabus“ után tett.

Hol más eszmék, vágyak, lények
Töltik be a mindenséget.“

Nagyot süvitve szélapó
A földfelé szágulda le;
Gyors szárnyira kapaszkodék
Az ábrándos kis hópihe.
— Város felett repülnek el;
Neve minket nem érdekel.

A házak tarka tömege,
A sok karesu templomtorony,
A kanyargó utczák, szobrok,
Müemlékek, beszédes rom,
— A hópelynek két szemét
Csodálkozásra készíteték.

Letűz a nap, a szél sem fuj,
Megpihen fáradt tüdeje,
Mind lejebb száll hópelyhellyel,
Merre a város főtere,
Hol urak, hölgyek mint a porzó
Ellepnék téged, déli korzó!

Mennyi szin és mennyi ujság. . .
Mit felül nem mul képzelet!
Érthető, ha hópihéknak
Szemén öröm köny reszketett,
S ha csak bir avval hópihe,
Hevesen dobbant meg szive.

Ime! . . . miről sejtelmesen
Álmodozott hűs hajnalon:
Csodálni egy új világot,
Van itt reá most alkalom!
S vágyó lelkét elragadja
Szenvedélynek indulatja.

„Oda, oda! . . . ez emberekhez.
Ölelni földet s földlakót!“ . . .
S láztól vakulva földre szállott
Nem értesítve szélapót.
S mert ára van a
Földi ölelésnek,
Könycseppé olvadt,
Vége lett szegénynek!

Antal Miklós.

Olvasás közben.

— Jegyzette: **Bodnár Gáspár.** —

Ha az ember azért olvas, hogy lelkét *gondolatokkal, eszmékkel* táplálja és gazdagítsa; akkor veszi csak észre, — különösen az újabb könyvekben — hogy legtöbb írónak több a *szava*, mint a *gondolata*.

*
Mikor *Pázmány* Péter műveit olvasom, csudálatom, lelkesedésem *általános* e genialis magyar *egyéniség* iránt. El kell fogadnom, hogy *eredeti tehetség*, nem tagadhatom, hogy hatalmas *individum*. De mégis azt kell bámulva kérdenem: mikor volt ideje ennek az óriásnak annyit *olvasni* és ezzel szemben annyit *írni*? Ez az egyik. A másik: hogy *Pázmány* nagy szellemének teremtő ereje éppen abban rejlik, hogy *amit másoktól átvesz* — a maga *egyénisége szerint* úgy *átadja idomítani, gyurni*, annyira bele tudja olvasztani a magyar sajátos gondolatvilágába, hogy az átvett irodalmi anyag utóbb egészen ma-

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Előre haladt idény miatt *mélyen leszállított árak*.
Posztók és barchetek beszerzési árban, színes, crém és fekete szövet, batiztok nagy választékban. Vásznon és kanavászokban gyári raktár. Női és férfi *fehérneműek*, ing, gallér, kézelő, harisnyák és minden más cikkek a legolcsóbb árban.

No de akármily tévesen tünteti is fel olvasói előtt dr. Pap Tibor ur a „Syllabust“, nagyobb baj ennél az, hogy olvasóinak töméntelen hamis állítást ad elő cikksorozata során az egyházzól.

Legsűrűbben hangoztatja cikkiró külföldi változatban azt az igaztalan vádat, hogy a katolikus Egyház nem barátja a tudomány haladásának, sőt ezt feltartóztatni iparkodik, mivel magára nézve veszedelmesnek tartja.

Pedig az egyház veszedelmesnek nem tarthatja magára nézve a tudományok fejlődését és haladását, mert hogy veszedelmesnek tartsa, ezt kizárja éppen az, amit az egyház alapelvül ismer, hogy t. i. a kinyilatkoztatás attól származik, aki szerzője és forrása a tudomány által megismerhető igazságnak: Istentől. Ha tehát az igazi tudomány felderít bármilyen kétségtelen igazságot, ez ellenkezésben nem lehet a kinyilatkoztatással s azért az Egyház a maga hitében teljes bizalommal és rokonszenvvel szemléli a tudományos kutatást.

Az ember előtt különben szinte már gyanús is kezd lenni a dolog, valahányszor azt olvassa, hogy az egyház ellensége a tudománynak és haladásnak s az a gondolat merül fel lelkében, hogy talán maguk az illetők sem hiszik ezt, hanem csak ellenséges érzületből mondják, másrészt ugyan arra is lehet gondolnunk, hogy olyan sokszor leírták és kimondták már ezt a hazug ráfogást, hogy akadhatnak sokan, akik készpénznek is veszik, hogy az egyház valóban nem örvend a tudományok fejlődésének s ezt aggodalommal nézi. Mi azonban a történelem tanuságát is szem előtt tartva, mégis csak elgondolkozunk a különös latványon és — hogy parasztosan fejezzük ki magunkat, emigyen vagyunk kénytelenek megszólalni: tulajdonképpen milyen pofával is írhatja vagy mondhatja valaki azt, hogy az Egyház a tudományos haladásnak ellene van?

Két gonosz dolog is ez. Elő-előfordul időnkint ez az „igazság“ főképen a központi lapokban, akár a krajezáros ujságokban is s

ezek aztán széthordják a tévedést a perifériákra, ami kiszámíthatatlanul kárára van a lelkek megszentelésének.

Hogy igaza van-e dr. P. T. jogtanár urnak, mikor azt hangoztatja, hogy ellensége a tudományoknak az egyház, erről csakugyan nagyon sokat lehetne írni.

Am álljanak itt adatok, szemben a lármás tirádákkal.

Felhozhatnók legelső sorban azt az unalomig ismeretes igazságot, hogy az emberiség egyedül az egyháznak köszönheti, hogy a klasszikus ókor remekműveinek birtokában van. Abban az időben, mikor a tudományokkal és művészetekkel senki sem törődött, az ókori festők és szobrászok remekait a pápák gyűjtögették össze, hogy megmentsék a megsemmisüléstől, az ókori klasszikusok műveit pedig egész a könyvnyomtatás feltalálásáig a szerzetesek másolgatták bámulatos szorgalommal. Egy-egy életet szenteltek e munkának s nélkülök a világ ma nem tudna Ciceróról, Virgiliusról, Ovidiusról, Homerosról, Sophoklesről, Tacitusról, Herodotusról, stb.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

Püspöki tanácskozás. A mult szerdán püspöki tanácskozás volt a hercegprímás budavári palotájában, hol a püspök ur Ó Méltósága is jelen volt. A konferenzia a kongrua elosztásának és rendezésének ügyével foglalkozott. A legutóbbi püspöki konferenzia egy bizottságot küldött ki, melynek feladata volt konkrét javaslatot terjeszteni a püspöki kar elé. A bizottság közölte a vallás és közoktatásügyi miniszterrel, hogy a püspöki kar 700000 koronával járul a kongrua rendszerezéséhez, egyúttal megállapodott a miniszterrel a kongrua elosztásának módzataira nézve és a folytatott tárgyalások eredményéről jelentést tett a püspöki konferenzián, melyet ott elfogadtak. Így a kongrua ügyében végleges megállapodás

történt. Itt említjük meg, hogy apüspök ur Ó Méltósága néhány napi kurára a budai Császárfürdőben maradt, valószínűleg szombaton érkezik vissza székhelyére.

A püspök ur Ó Méltósága február 2-án a Széchenyi Társulatnak tisztikarát, helybeli és vidéki több tagját, valamint a kir. tanfelügyelőséget megvendégelte. Ott voltak a tisztviselői karon kívül többek közt: Jákey Mór, Kölesey Antal, Kováts Jenő földbirtokosok, Cholnoky Imre dr. kir. közjegyző, Kölesey Ferencz kórházi főorvos. Ezzel újabb módon bebizonyította, hogy a társulat ezéjét egészen magáévá tette és lelkesen szereti mindazokat, kik ugyanazon ezélt odaadással szolgálják. — Ugyancsak Gyertyaszentelő-Boldogasszony napján a főpásztor az irgalmas nénék kápolnájában 26 jelöltet avatott föl a Mária-Társulat új tagjaivá. — A zárdaépületből a püspök Ur a kath. legényegylet helyiségéhez hajtatott s ott meglátogatta a vidékben szórakozó ifjakat, ama napon éppen, melyen a ker. szociális egyesület megalakult forma szerint.

Személyi hir. Dr. Mezössy Béla földm. államtitkár vasárnap városunkban tartózkodott. Résztvett a ref. felsőbb leányiskola fenntartótestületi gyűlésén, mint elnök. Ezt megelőzőleg megjelent a várm. gazdasági egyesület által a városháza nagyteremben tartott gazd. előadásokon s meghallgatta Szabó István kassai akadémiai tanár előadását. Még az nap elutazott városunkból.

Elhalt képviselő. Uray Imre beregi képviselő vasárnap reggel 5 órakor elhalt. Sokat szenvedett az utolsó hónapokban, hatalmas ereje daczolt a pusztító betegséggel, mely végre is letörte szép eszményekért küzdő életét. Uray Imre 1850 márcz. 15-én született a szabolcsmegyei Kéresen. Két ízben, és pedig 1884—96-ig, majd 1901-től mostanig volt országgyűlési képviselő függetlenségi programmal. A megüresedett mandátum betöltésére nézve már megindultak a kombinációk. A függetlenségi és 48-as párt Barczay Gábor földbirtokost akarja jelölni.

Hymen. Roskovics Szilárd munkács-egyházmegyei gk. végzett papnövendék, az ungvári állami polgári leányiskola és az ál-

gyarnak látszik s már nyoma sincs a köleszönzésnek. Ilyen — a leghatalmasabb produktív erő!

Mert a produktív erő hozza létre a legtöbb használható és átöröklésre méltó irodalmi művet. Akik mindig csak *fordítanak* s a hazai irodalmat csak — legtöbbször — szolgál *fordításokkal* gyarapítják, azok igazi tehetségek, sem pedig egyéniségek nem lesznek. Nem is azok. Aki soha egyetlen önálló munkát nem mer a nyilvánosság kritikája elé bocsátani, akiben tehát nincs meg legalább a szellemi *önállóságnak* biztos mértéke... az még csak nem is *alakító erő*. Az alakító erő veszi át egyik kor gondolatát, eszméit a másik kor számára, tehát egyik nemzedék — a másiktól. A könyvek fejlődése biztosítja ezt.

Hatalmas, nagy könyvtárban egyszer — így írja le Aszalai — egy inkább nem-

tőhöz, mint bíróhoz hasonlítható szellem-ítéletet tartott — a könyvekről. És ezen ezéleből megparancsolja, hogy minden könyv adja vissza mindenkinek, amit elsajátított, köleszönzött. Lesznek azonnal jelenetek, siránkozások, vaezatások, lőtások és futások. Egyik könyv oda fut a másikhoz, hogy visszaadja eszméit.

— Ah, — mondja ez megsejyenyülve, hisz magam is amattól köleszönöztem.

Amaz pedig sehogy sem akarja magáának ismerni... mert egészen el van esavárva, torzitva... Ugy, hogy csak nagy bajjal lehetett kipuhatólni az eredeti eszme forrását.

Egy jeles pedagógusunk jegyzi meg, hogy a mi korunk, irodalmi korszakunk az a léghajó, mely *új lámpáskák* gyújtása és a régi terheknek kidobálásával magasabbra és magasabbra törekszik... Ugy véli azonban, hogy törekvésével alább hagyhatna... s a

régit inkább összegyűjthetné... mintsem azt kidobja.

A pedagógusok és főleg a vezetésre, irányításra hivatott vagy *állított* pedagógusoknak azonban jó lenne azt az igazságot lelkükben hordatni, hogy nincs az a tudós, aki *egészen befejezett pedagógiai tudást mutatna fel*. Sőt egy egész emberkor sem. Sok nemzedék műveli azt ki, minden későbbi felhasználja az elődök ismereteit. De az *elődök* sem mondhatják *öntelten*, hogy *suvia nekik az ifju nemzedék pedagógiája*.

Az igazi pedagógus különben nem saját egyéniségéhez méri az embereket, hanem önmagukban igyekszik értékelni és megbecsülni. Az igaz tudós lelkében sem a *gögnök*, sem a *kicsinylésnek*, sem az *irigységnek* nincsen helye.

A pedagógia nem *száraz fa*, mely a maga mozdulatlanságában mindig az marad.

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tüköráru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

lami és az állami elemi iskolák hitoktatója jegyet váltott Ungváron Szabó Jolán kisasszonnyal. — Simon Károly dablezei állami elemi iskolai tanító a napokban esküdtött örök hűséget Barlanghy Márta halmii állami elemi iskolai tanítónőnek. — Esze Ferenc ügyvédjelölt a napokban esküdtött örök hűséget Fazekas Béla munkácsi rendőrkapitány leányának Kata kisasszonynak. — Boromíza Tibor festőművész, honvédhuzár hadnagy e hó 8-án esküdtött örök hűséget Nagybányán Torday Imre városi tanácsos, helyettes polgármester leányának, Mária kisasszonynak. — Ferkay Jenő festőművész a napokban esküdtött örök hűséget Nagybányán özv. Kurovszky Jenőné urnő leányának, Arankának. — Kovács Árpád telekkönyvi betétszerkesztő irnok a napokban tartotta egybekelését Munkácson Párthy Jolán állami óvónővel. — Russay Andor dr. szabolcsmegyei rakamazi körorvos jegyet váltott Szobriáncon Fekete Jolán kisasszonnyal.

Uj főorvos. Ugron Gábor ugoecsi főispán a vármegye főorvosának négy pályázó közül dr. Morvay Lajos tisztáninneri járási orvost nevezte ki.

Igazgatóválasztás. A Szatmári Központi Takarékpénztár igazgatójának Visky Károly nyug. kir. ítélőtáblai bírót választotta meg.

Adóügyi kinevezés. A pénzügyminiszter Voszka Teofil színérváraljai adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben adó tisztnek nevezte ki.

Gyászhir. Mózes Béla 26 éves fiatal gazdatiszt Turterebesen elhalt. — Salezer Ferenc volt kir. adótárnok özvegye, szül. Schmidshausen Aurelia 77 éves korában Nagybányán elhalt. — Özv. Okolicsányi Lajosné, szül. Csöke Mária életének 98-ik évében Ungváron elhalt. — Meleg Gyula pusz-tadarócei ref. lelkész, volt máramarosszigeti főgimn. tanár e hó 6-án szívzselhűdés következtében hirtelen elhalt. — Jaklovics György képezési tanár édes anyja Nagykárolyban elhalt. Igen nagy részvét mellett temették el.

Áthelyezett irnok. Az igazságügyminiszter Koczvald Géza técsői járásbírói irnokot a szeghalmi járásbíróshoz helyezte át.

A szatmári kath. kaszinó folyó hó 16-án este 6 órakor a Czeccil-egylet helyi-

ségében felolvasó estét tart a következő műsorral: 1. „Jó kedv“. Keringő szalonzene-kara Baumantól. Zongora és harmonium kísérettel előadja az uri zenekar. 2. Felolvasás. Tartja: Zahoránszky István. 3. „Plim, plim.“ Tréfás couplet. Előadja: Haller Ferenc. Zongorán kíséri: Tornay Ferenc. 4. „Hanczurozás“. Induló. Előadja zongora és harmonium kísérettel az uri zenekar. Műsor után a kath. kaszinóban társas szórakozás. Külön meghívókat nem küldenek, miért is ez uton hívja fel a tagok és az érdeklődő nagy közönség figyelmét a kaszinó vezetősége. Belépő-díj 1 kor, családjegy 2 kor.

A katolikus Népszövetség terjedése Nagykárolyban. A nagy reményekre jogosított katolikus Nagykárolyban is megalkuló félben van a kath. Népszövetség. A magját Pallman Péter kegyesrendi tanár és segéd plebános hintette el, a ki több alkalommal beszélt a hiveknek erről a szövetségről. A taggyűjtés még csak 2 hét óta folyik és bár nagy nehézségekkel kell megküzdenie a taggyűjtőknek és a vezetőknek, mindamellett a tagok száma már meghaladta a 300 at, úgy hogy a közel jövőben az alakuló gyűlést meg lehet tartani. Mivel már a szomszéd községekben is tudakozódtak a megalakulás módozatáról, óhajtható volna, hogy a népszövetség eszméjének ott is akadjanak terjesztői.

Gazdasági előadások. A szatmárvármegyei gazd. egyesület f. hó 8-án és 9-én a városháza nagytanácstermében az érdeklődő gazdaközönség részére szakszerű gazdasági előadásokat tartattott a kassai gazd. akadémia kiváló szaktudós tanárai által. 8-án Buday Gyula akadémiai tanár tartott előadást a gümőkör elleni védekezésről s ennek folyamán egy ügyes és következetes átmenettel a tejszövetkezetekről. Dr. Varga Kálmán a ezukorrépa természetéről, Uitz István a gyümölcsfákról, dr. Szilassy Zoltán orszgy. képviselő a G. E. O. Sz. titkára a szövetkezetekről értekezett. A két utóbbi d. u. 3-5-ig. 9-én, Szabó István, dr. Varga Kálmán d. u. ismét Szabó István, és dr. Varga Kálmán tartott előadást. Valamennyi előadás kiváló értékkel bír s azok, akik ezen előadásokon részt vettek, meggyőződtek arról, hogy a gazd. egyesület igen okos s hasznos dolgot

művel, mikor ily szakszerű előadásokkal a földmivelés ügyét előbbre vinni szándékszik.

A ker. szociálisták. A ker. szociálista egyesület hosszas küzdelem után végre eljutott városunkban ahhoz a ponthoz, hogy megtarthatta alakuló közgyűlését. A lelkesedés rendkívüli volt. A tagok mintegy 160-an vettek részt a közgyűlésen, melyet Zahoránszky István ideigl. elnök nyitott meg hatásos beszéddel. Ezután Szücs Lajos egyesületi tag Szalánczy Andor „Fel a zászlót“ című költeményét szavalta el. Most a tisztikar megválasztására került a sor. Elnöknek egyhangulag és határtalan óvációk között Heinrich Viktor választott meg ki valóságára, hazafiúi erények ápolására és munkaszere-tetre buzdította a tagokat. Ügyvezető elnök: Zahoránszky István; alelnökök: Bölönyi László, Veszeloyszky Béla, Lénárd Károly, László Károly; főtitkár: Filótás Kálmán; titkár: Polonyi Albert; főjegyző: Véber János; jegyző: Gyöngyösi József; pénztáros: Szücs János; ellenőrök: Jásztor Jenő, Szentiványi Károly, Jelenik Gusztáv; gondnokok: Nagy Lajos, Szücs Lajos. *Választmányi tagok:* Vajnay Lajos, Monkhárd Gyula, Muladi József, Villon Károly, Vekler Pál, Szatmári Rajmond, Lengyel Ferencz, Hudák Mihály, Kakuzsi István, Veszeloyszky Géza, Ungvári Lajos, Nyisztor János, Fleckenstein István, Bródy Imre, Mándi Lajos, Bodnár Alajos, Petrosnyák Lajos, ifj. Nyisztor János, Farkas István, Marcicsek Ferencz, Manfrédi Gáspár, Semak János, Litteczky Pál, Würstlein József, Simon József. *Póttagok:* Merk András, Dzsibanek András, Marozsán László, Horzsa Károly. A megválasztott tisztikar nevéhez Zahoránszky István mondott a közgyűlésnek köszönetet. — Heinrich Viktor elnök záró szavai után a Szózatot énekelte el a közönség.

Nőegyleti kiadás január hóban: Szegények segélyezése 174 K., árvaházi kiadás 144 K., vegyesekre 15 K. Összesen 333 korona 84 fillér.

A nagykárolyi oltáregyesület f. évi január hó 26-án művészi fölolvásó estélyt rendezett, a mely művészi sikerére és magas színvonalára nézve messze fölül multa az eddigi összes estélyeket. A nagykárolyi dal-kör nyitotta meg és zárta be a programmot Vitek Károly vezetése alatt. Valóban meglepő finom alakító tehetségét újból kitüntette a daloskör. Tóth József képzői tanár volt az estélynek szónoka. Alig lépett a közönség elé, már is zugó tapsviharral fogadta. Tóth előadása elragadta a közönséget. Úgyesen megválasztot tárgyát. — Forradalmár-é Jézus Krisztus — oly sikeresen dolgozta ki, hogy nem győzték elég dicsérettel elhalmozni. Tóth József szónoklatánál talán még nagyobb hatást ért el huga. Tóth Miei monológja, a melynek szerzője Tóth József. A közönség alig talált szavakat, a melyekkel kifejezhette volna elismerését — a kiváló előadásáról. — Annyi bizonyos, hogy napok mulva is nem beszéltek másról a jelenlevők, mint a Tóth testvérek szerepléséről. Filep Margit énekelte el ezután Lusztig Jenőtől: Éjjel az Adrián és részletek az „Ezred leány“ című operából. Szerepléséről annyit mondunk, hogy a közönség kétszer újráztatta meg. Madarassy István N. Szabó Hedvig tollából olvasta fel ezután Ardeleán Mariska „A tél“ című című könnyed szellemes csevegését. Az oltáregylet következő estélyét márczius 1-én rendezzi, a melyre a szereplők már is felvannak kérve és az eddigieknél még nagyobb szabásu estélynek készül.

A gör. kath. papok kongruája. Az a bizottság, melyet Firczak Gyula püspök a

Fa, mely gyökeredzik, nő s ha kellő miljö között van, nem lomha, szétterpeszkedő, hanem sudaras, égfelé törő, — de míg maga ezt teszi, engedi a mások növést, fejlődését is, mint a jól, okosan gondozott erdőnek fáit.

A pedagógiában akkor legtermészetesebb és legnyugodtabb a vélemények kialakulása, az igazsághoz való közeledés, ha nem úgy beszélnek a pedagógusok: én... te, hanem azt mondhatják: **mi.**

Azok a pedagógusok, akik a neveléstörténelem lapjain méltó helyet biztosítottak maguknak, nem arra törekedtek, hogy az én, a te — érvényesüljön. Pedagógiájuk erejét, áldását éppen abban akarták elhelyezni, hogy **mi** — *mindnyájan* elfogadjuk. Az *önösök*, az „én“-be kapaszkodóknak, a véleményükben *abszolútizmusra* törekvőknek ma is az lesz a tragikumuk... hogy hiányozni fog nevük a neveléstörténelem lapjairól. Pedig szivesen *fizetnének* érte.

A névtelen levelekről az a közfelfogás, hogy ahhoz két egyén szükséges. Egy *gazember*, aki azt megírja és egy *ostoba*, aki azt

mind elhiszi, ami abban foglaltatik. A józan pedagógia nem irhatja alá a közfelfogást. Ez a pedagógia azt mondja, hogy nem éppen gazemberek azok, kik névtelen leveleket írnak. Vezetheti őket a bosszuállás, másnak szerenesése, sikere... tehát az irigység is. *Mindenesetre nagy jellembeli foglyatkozás, de vezetheti — a jóakarát is.** Hanem minden esetben nem ostobának, hanem *okosnak, bölcsnek* kell lennie annak, kinek az a névtelen levél szól. Csak ekkor lehet ezt a — sokak előtt titkos okmányt kellő módon megítélni és értékére szállítani. Az okosság azt mondja, hogy ez az oklevél nem a nyilvánosság elé való, hanem arra, hogy az embert vigyázatra, megfigyelésre irányítsa, vagy hogy tapintatosan felkeresse azt, aki talán úgy is elrejtözve takargatja sebet, mint a vadász fegyverétől talált vad. Az is e gondolatkörhöz tartozik, hogy sokan a *legtávolabbi* tereken nyomozzák a névtelen író s az illető a *legközelebbi* közelben kaján mosollyal figyeli a hatást, mint — a *méregkeverő szokta.*

* Ez lehet theoria, de az élet agyonczáfolja. A jóakarátnak már utja van, — azt megis szokta találni. Orgyilkos fegyver az és a morális dekadenciának bizonyos mértéke szükséges hozzá. — Szerk.

görög katolikus lelkészek kongruája ügyében a kormányhoz benyújtandó memorandum elkészítésével bizott meg, munkájával elkészült s azt február második felében küldöttség fogja átnyújtani az illetékes minisztereknek. A memorandum főbb pontjai a következők: 1. Az államsegély egészítették ki 2400 koronáig. 2. A segédlelkészeké 1200 koronáig. 3. A kiutalványozás az adóhivataloknál eszközöltessék és pedig előleges havi részletekben. 4. A nyugdíjas papok 1600 koronát kapjanak. 5. Végül rendeztessenek, speciális viszonyaik miatt, a papözvegyek és árvák kérvényei is. 6. Az összes kongruális fizetések 1908 január 1-ével folyósíttassanak.

Téves tudósítás. A „Szatmár és Vidéke“ a színigazgató kérdéssel hozott közgyűlési tudósításban azt mondja, hogy a közgyűlés utasította a színügyi bizottságot, hogy más *directorral* kössön szerződést. Ez nem felel meg a valóságnak. Erre a közgyűlésnek joga sincs. Nem arra utasította, hogy más *directorral* kössön szerződést, hanem hogy más *szerződést* kössön. — *Krémer* tehát nincs kizárva az újabb pályázatból. Az újabb pályázatnál újabb ajánlatok és újabb feltételek lesznek, — a bizottság *Krémer* ismét megválaszthatja. Ambár azt halljuk, hogy nem fog pályázni. No ezt ugyan hibásan tenné.

Népszövetségi gyűlés Fényen f. hó 9-én délelőtt folyt le a kath. népszövetség alakuló gyűlése. Elsőnek Moldován Endre plebános szólott a nála már megszokott szónoki hévvel és gyönyörű szavakkal értette meg a hallgatósággal, hogy a népszövetség megalakítása a magyar katolikuság létérdeke. Utánna Szolomájer József tanító beszélt a népszövetség céljairól, majd Tillinger Ferenc tanító tartott felolvasást a népszövetség jogvédelméről szép szavak kíséretében. Végül ismét Moldován Endre plebános zárta be lelkesítő szavakkal a gyűlést s legyen a fényiek dícséretére mondva, ott a gyűlésen azonnal *96 tag* iratkozott a népszövetségbe. A szervezés nagy erővel és lelkesedéssel folyik.

Legényegyleti farsangi multság. A nagykárolyi legényegylet febr. hó 2-án tartotta ezidei farsangi multságát. Minden évben ez a farsangi multságok közül a legkiválóbb, de főleg az ezidei igen szépen sikerült. A bál anya szerepét Harász Pálné töltötte be, a ki már hetek óta sokat fáradozott, hogy az estnek sikere biztos legyen. Fáradságának szinte nem is remélt gyümölcse volt a díszes társaság, amely együtt volt és az a páratlan jó kedv, a melyet más multságokon hiába keresünk. A bál kezdetén megvolt a szokásos felvonulása díszes pódiumra, a hol az elnök Horváth Jenő igen talpra esett alkalmi költeményben üdvözölte a bálanyát. — A jelenlevőket ez a váratlan meglepetés még nagyobb öröme hangolta. — Éjfélkor több tosztt hangzott el a vig poharozás közt a legkomolyabb és legéletbevágóbb igazságokat hangoztatták a szónokok kiváltkép szívére kötötték a jelenlevőknek az egymásiránti tiszteletet, megbecsülést, de főképen a Krisztusi hithez való szigorú ragaszkodást és a keresztény szeretet gyakorlását. A közönség hajnal felé oszlott el azzal a benyomással, hogy ha tisztességesen szépen és hasznossággal akarunk mulatni, akkor a legényegylet szórakozásait kell felkeresni.

Meghívó. A Szatmári Izr. Nők Filléregyletének f. évi február 15-ikén a Pannónia-szálló összes termeiben megtartandó báljára. Személy-jegy 3 kor. Családjegy 8 kor. Karzatjegy 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este 9 órakor.

Czipészek bálja. Folyó hó 8-án, szombaton este tartotta meg a czipészek egyesülete bálját a Vigadó összes termeiben. A balyu bál igen szép számú közönséget gyűjtött egybe. A városunk intelligenciája képviselve volt Dr. Kelemen Samu országgy. képviselő, Dr. Csomay Aladár rendőrkapitány stb-vel. A bál szépen sikerült és az egyesület céljaira nem kevés anyagi s erkölcsi hasznot hozott.

Meghívó. A Szatmárnémeti Bádigos és Szerelő Mesterek Szövetkezte, folyó évi február hó 15-én szombaton este, a Vigadó összes termeiben saját pénztára és ipari jótékonyzatra zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 1 korona 60 fillér. Családjegy 4 korona (3 személyre). Kezdeté este 8 órakor. Előzetes pénzküldemény Brunner József pénztárnokhoz (Zárda-uteza) küldendő. A meghívó kívánatra előmutatandó. A zenét Bunkó Vinceze jeles zenekara szolgáltatja. A résztvevők között egy vízszűrőgép lesz kisorsolva s a legjobb tánczos is meglepetésben részesül.

Kivégzett rablógyilkos. A máramarosszigeti esküdtbiróság tudvalevőleg halálra ítélte a petrovai rablógyilkosság főreszeseit Husz Ábrahám szatócset és Mihálka János volt esendőrt, kik a postakocsit kirabolták, az azt kísérő esendőrmestert és a postakocsist meggyilkolták. A többi ezinkostársak fegyházbüntetést kaptak. Az ítéletet a kir. kuria helyben hagyta és döntés végett a király elé terjesztette. Csütörtökön érkeztek vissza az iratok a kuriához, hol zárt ülésben bontották fel a királyi elhatározást. Mihálka János kegyelmet kapott, talán azért, mert bünbánólag beismerte tettét, — büntetését a király életfogytig tartó fegyháza változtatta, Husz Ábrahámra nézve azonban helyben hagyta a halálos ítéletet. Az ítélet Szigetre szombaton érkezett meg, ugyanaznap jött meg a hóhér is két pribékjével. Vasárnap délelőtt hirdették ki a gyilkosok előtt az ítéletet, azután Husz Ábrahámot síralomházba tették. Hétfőn reggel 1/27 órakor hajtották végre rajta a halálos ítéletet. Még délelőtt el is temették.

Színház.

Kedden febr. 4. Feuillet Oktáv francia színműve: „Egy szegény ifju története“ került színre. A darab tartalma elüt a francia darabok szokásos pikantériáitól s meséje tisztán erkölcsi motívumokon alapszik. Előadása meg semmi kívánni valót nem hagyott hátra. *Vidor József* (Odiot Maxime) játszotta a czimszerepet, a sokat éhez, szenvedő, nyomorkodó, méltatlanul gyanúsított s megbántott szegény, de tulajdonképen gazdag ifjut; szerepét helyesen fogta fel s jól játszotta meg, aminek ellenkezőjét Vidornál nem igen tapasztaljuk. *Takács Mariska* (Margit) szintén jeleskedett ez estén is. *Balácsi S.* (Larogue) egy rövid, de igen hálás szerepben szép hatást tudott kelteni. Jó volt még *Verő Janka* (Helén), de a többi szereplőkről is elismerőleg szólhatunk.

Szerdán (febr. 5.) „A varázskeringő“ került színre ötödször közepes ház előtt ugyanolyan előadásban.

Csütörtökön Porzsoló Kálmánnak jóhírű színművét, az „Asszony“-t adták. *Vidor* és *Takács* egészen megfeleltek a hozzájuk fűzött várakozásnak, Andai Terka pedig a szokottnál is kedvesebb volt Etl szerepében.

Pénteken (febr. 7.) „A kis trafikos leány“ című 3 felvonásos francia bohózat nevetette meg a szép számú közönséget. Hogy ezen egyébként vajmi kevés irodalmi értékkel bíró bohóságának mókái a kellő hatást megtegyék, arról gondoskodtak: *Komáromi, Tihanyi, Rátkai, Balácsi* és *Tarnai*. Itt megem-

litem, hogy a hosszú felvonás közök igen kellemetlenül érintette a publikumot, mert a 15 perces szünetek majdnem 11 órára tolja ki az előadás végét, mi mégsem helyes dolog.

Szombat (febr. 8.) *Première.* „Megváltás“ dráma 3 felv. Irta dr. Szalay Mihály. Társadalmi drámát megközelíthető tökéletességgel, realizmussal írni nem könnyű feladat. Dr. Szalay Mihály, a kiváló színműri és fordító fenti drámájában élénk állítja korunk, mondhatni napjaink életét a maga meztelen igazságában. Az Amerikába kivándorló férfi, az itthon maradt szép asszony aggodalmi, megkísértési, ellenállása, becsületessége, erénye miatti üldöztetése, ő és gyermekeinek éhezése a sok nyomor, nélkülözés, csábítás folytán az erkölcs bukása s a bűn győzedelme a bűn büntetése, a halál oly tökéletes, megkapóan szép színekkel van a drámában megfestve, hogy az ember borzadva látja a mai életet aljas bűnposványában fetrengeni. A pap, az Isten szolgája, küzd, fáradszóval, tettel, anyagi áldozattal a bűn ellen, de vajmi kevés eredménnyel. A „Megváltás“ szépen megirt darab, de nem ment minden hibától. Vannak benne egyes jelenetek, melyek sehogy sem illenek be a darab komolyságába s méltóságába, de azért a „Megváltás“ irodalmi becsü mű marad és ha ezen jelenetektől meg szabadulna, tökéletes mű állana előttünk. A mi az előadást illeti, hát az igazán jó volt. *Takács Mariska* (Erdős Mária) az itthon hagyott szép asszonyt adta művészi drámai talentummal. Határozott tehetség s ha így halad tovább, az ország egyik legkiválóbb tragikájává forrja ki magát. Szerepét szépen dolgozta ki s hűen adott kifejezést minden jelenetben a szenvedő, nyomorgó, bűnbeesett asszony s anya érzelmeinek. A szerep sikerült kreálásáért sok tapsot kapott. *Vidor J.* (apátplebános) szintén jól alakította a papot, de az öltözéke nem korhű s előírásos, de még egyet: egy apátplebános soha sem mondja „erre tanít bennünket a keresztényen vallás.“ *Uti G.* (özv. Keresztesné) Tihanyi (Schvartz) jól oldották meg feladatukat. Külön kell megemlékezni a kis *Herman* Ellácskáról (Juliska), ki mint vendég rövid szerepét ügyesen s jól játszotta meg. A színház teljesen megtelt.

Vasárnap (febr. 9.) d. u. „A sárga csikó“ este a „Varázs keringő“ hatodszor.

Hétfőn új betanulással a „Koldus diák“-ot adták. A közönség, mely az egész színházat betöltötte, meglehetősen csalódottan távozott. Mert Radványit és Barnát kivéve, sem a nő-, sem a férfiszereplőknek nincs olyan hanganyaguk, hogy azzal Millőcker gyönyörű áriáit kellően interpretálhassák.

Heti műsor:

Ma szerdán: „Orpheus“, operette.

Csütörtökön: „Megváltás“, dráma.

Pénteken: „Bernát“, bohózat.

Szombaton: „Bőregér“, operette.

Vasárnap: ugyanaz, (Haller Irma felléptével.

(M—n.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Tüzifa.

Apróra feldarabolt tölgy-törzsek, házhoz szállítva,

fél öle 14 korona;

a Csonkásan átvéve (Szatmár és a Szatmár-hegy között, köves ut mentén) **10 korona.**

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet
Kepes Dávid mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. *Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.*

Farsang alkalmából legolcsóbb beszerzési forrás óra, ékszer, szemüveg és china-ezüst árukban *Szabó Gusztávnál Szatmár, Atilla-utca 1. sz.*

FABIÁN GYÖRGYNÉ

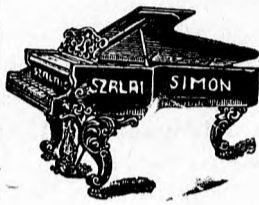
mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.
Sürgönyezim: **Fábiánné.** Telefon-szám: **148.**
Ajánl menyasszonyi, béli és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszitményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Csak 3 frt 60 kr. Kazinczy-utca 16. szám alatt 3 kilós posta cs. jó kuba-kávé. Megrendelhető utánvétellel bérmentve Néhna kávékereskedőnél Szatmár.

Zongorák hangolását és jó karban tartását évi bérletben is vállalom.

ÚJ HANGSZER-IPAR ÜZLET ÚJ
SZALAI SIMON
zongora és orgona készítő
SZATMÁR, KAZINCZY-U. 14. SZ.

Van szerencsém a m. t. közönség szíves tudomására hozni, hogy

HANGSZER ÜZLETEMET

1908. február 1-től **Kazinczy-u. 14. sz. alatt** (Kölcsey-u. sarok, Guttman palota) **megnyitottam.** Elvállalok mindennemű zongora, orgona és harmonium javítását, u. m. hosszú zongoráknak rövidre való átalakítását, esetleg kereszthurokra is, bőrzésést és minden e szakmába vágó javítását. Régi szerkezetű **orgonáknak** a legújabb szerkezetre való átalakítását a legnagyobb lelkiismerettel és kiváló zenetanárok által elismert szakképzettséggel, felelősség mellett. — Tisztelettel tudatom továbbá, hogy a szakmába vágó hangszerek, mint: zongora, planinó, harmonium és mindennemű vonós hangszerek általam a legjutányosabban szerezhetők be.

Nagyrabecsült pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel:

SZALAI SIMON, zongora- és orgona-készítő.

Vonós hangszerek smindennemű alkatrészek legjobb minőségben, állandóan raktáron

Új üzlet! Új üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba vágó cikkek, meglepő olcsó árakban árusítatnak.

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,
Kazinczy-utca 4. szám.

100.000.000 koro-
nát

szándékozunk Magyarországon készpénzben elhelyezni.

RÓTH BANKHAZ

BUDAPEST.

Központ: VI. ker., M. kir. Operaház palotájában.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3½%, 4%, 4½%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5½%-al.

Személy és tárcza váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2½—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjra is. Értékpapírokra, vidéki **penzintézetek** és vállalatok **részvényeire** értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar-Osztrák Bank kamattába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos törlesztéses személy- és váltókölcsönt. Miudennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk.

Megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó **mindenreális ügyletet**, a legnagyobb pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű **felvilágosítást.** (Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz. alatt vannak.

Alagcső- és gőztéglagyár
KONT MANÓ

BEREGSZÁSZ, a postabélyeg kelte.

BEREGSZÁSZ.

Homlokzat-tégla, dísz-tégla, fagon-tégla, ék- és kémény-tégla, cserép-zsindely,

hornyos tetőcserép

alagcső, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati cím:

Gőztéglagyár, Beregszász.

Íyilt levél

szegény és gazdag építetőkhez
egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserép

(16692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés **nem drágább** a közönséges **fazsindelyénél** és minden vályogfal elég erős neki.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona.

Egy négyszögletes területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 darab) vasuti szállítási díja Szatmárra 32 korona.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerincz-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üveg-cserép bádóg-ablak helyébe 2 korona 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen faluban a főtisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagcső- és gőztéglagyára, Beregszász.

Szatmáron REITER MÓRITZ kizárólagos képvislettel bír, cserép állandóan raktáron van nála és szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással is.

Első osztályu fali géptégla nagyobbára nyersfalaknak is használható !!

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régii helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány léppel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle há-
akí dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi**
finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és
csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza
forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt**
a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszö-
bölte, és a kinek áruján csinoság dolgában is párját ritkítja

**Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-
.. áru szükségletét .. Oesztreicher Tóbiás**

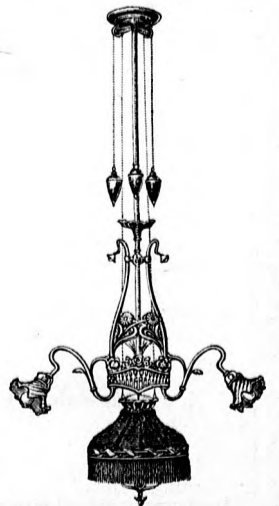
gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében.

Ajándék árak: Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkal-
mára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletem-
ben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke
miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző díszítéssel
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „
Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Csigaszerkezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltnék. Villamoség drjba 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a farsangi vásár!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsabbtól a legizlé-
sesőbb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürnbergi, aczél,
tájték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok,
fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen
leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisváros háza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becsereél,
lagozásért és posztóért jótállást vállal.

100.000

lábát tesz tönkre a
szük cipő. Aki en-
nek ellensége, ön-
maganak meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS cipész
mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.